

KALENDARIUM
Opracowała Maja Kowalska¹
**Przegląd ważniejszych wydarzeń²
(15 sierpnia–15 września 2013)**

29.08. Podpisano umowę na projekt, budowę i wdrożenie Informatycznego Systemu Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) oraz na świadczenie późniejszych usług gwarancyjnych pomiędzy władzami Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, który jest liderem konsorcjum prowadzącego projekt, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej –

Państwowego Instytutu Badawczego i spółki Qumak S.A., czołowego integratora polskiego rynku teleinformatycznego, zajmującego się opracowywaniem, realizacją i serwisowaniem innowacyjnych rozwiązań informatycznych i technologicznych. ISOK jest projektem informatycznym o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa kraju. Stanowi on znaczne wsparcie zarządzania kryzysowego, m.in. w przypadku wystąpienia zagrożeń naturalnych, takich jak powódzie i podtopienia. System ISOK będzie wykorzystywany do wypełnienia głównych zobowiązań wdrożeniowych dyrektywy powodziowej, polegających na konieczności publicznego udostępniania danych dotyczących wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Opracowywane są także mapy zagrożeń meteorologicznych i mapy innych zagrożeń, ortofotomapy obszarów miejskich oraz budowany jest numeryczny model terenu z wykorzystaniem skaningu laserowego LIDAR. System ISOK stanie się elementem Krajowej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (KIIP) i będą w nim wykorzystywane dane referencyjne udostępniane przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii (GUGiK) oraz oprogramowanie opracowane na potrzeby tworzenia KIIP znajdujące się w dyspozycji GUGiK. Projekt ISOK jest finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (204 mln zł), a także ze środków budżetu państwa (36 mln zł) i z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (60 mln zł).

1.09. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz serwis PAP Nauka w Polsce poinformowały o rozpoczęciu konkursu Popularyzator Nauki 2013. Popularyzator Nauki serwisu PAP Nauka w Polsce jest najstarszym i najbardziej prestiżowym w kraju konkursem mającym na celu wyróżnienie uczonych, ludzi mediów, instytucji oraz społeczników zajmujących się dzieleniem wiedzą i przedstawianiem tajemnic nauki w sposób przystępny dla każdego. Konkurs jest rozgrywany w czterech głównych kategoriach: „Naukowcy” (osoby indywidualne: pracownicy naukowcy

i nauczyciele akademicy), „Instytucje naukowe” (jednostki organizacyjne uczelni, instytuty Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, centra badawczo-rozwojowe), „Instytucje pozanaukowe” (fundacje, animatorzy popularyzacji, stowarzyszenia, przedsiębiorstwa) oraz „Media” (indywidualni dziennikarze, zespoły redakcyjne mediów); przyznawane są w nim również wyróżnienia: „Sponsor popularyzacji” (dla osoby lub przedsiębiorstwa za szczególną aktywność we wspieraniu działalności popularyzatorskiej w Polsce), „Prezentacja” (za wykład, pokaz lub prezentację popularnonaukową) oraz „Nauka w Internecie” (za internetową aktywność popularyzatorską). Pierwsza edycja konkursu Popularyzator Nauki odbyła się w 2005 r. Kandydatury w tegorocznej edycji można zgłaszać do 31 października 2013 r. (wyłącznie pocztą elektroniczną za pomocą formularza dostępnego na stronie serwisu PAP Nauka w Polsce).

1–8.09. Na Spitsbergenie, na pokładzie statku badawczego Akademii Morskiej Horyzont II, odbyły się międzynarodowe Warsztaty Geologiczne SvalGeoBase zorganizowane przez geologów z Akademii Górniczo-Hutniczej. Współorganizatorami wydarzenia były Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk oraz Norweski Instytut Polarny w Tromsø. Celem warsztatów było m.in. skoordynowanie międzynarodowych działań geologicznych w Arktyce zmierzających do zdobycia pełniejszego rozeznania geologicznego i geofizycznego dotyczącego podłoża krystalicznego. Podczas obrad omawiano zagadnienia z zakresu metalogenii złóż oraz problematykę surowców energetycznych w skali całego regionu arktycznego. W rozmowach wzięli udział eksperci w dziedzinie geologii, petrologii, geochemii i geofizyki, którzy przybyli z Polski, z Niemiec, z Norwegii, z Rosji, ze Szwecji i z Wielkiej Brytanii. Rejs wzdłuż północnych i zachodnich wybrzeży Spitsbergenu połączono z terenową prezentacją najważniejszych odsłoneń geologicznych.

2–6.09. W Lasocinie odbyła się XX Konferencja Stratygrafia Plejstocenu Polski zorganizowana przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Uniwersytet Wrocławski oraz Komitet Badań Czwartorzędu Polskiej Akademii Nauk. Tematem przewodnim spotkania był plejstocen przedpola Sudetów Środkowych. Omówiono zagadnienia dotyczące neotektoniki i procesów glaciektonicznych. W czasie wycieczek terenowych zaprezentowano stanowiska, w których odsłaniają się interesujące sekwencje osadów rzecznych i utworów lodowcowych, zlokalizowane w części Przedgórze Sudeckiego (na

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

zachód i na południe od góry Ślęży) oraz w południowej części Równiny Wrocławskiej.

3.09. W Warszawie odbyła się 22. edycja seminarium z cyklu GIS w Praktyce, poświęconego cyfrowym mapom w administracji publicznej i wdrażaniu dyrektywy INSPIRE. Organizatorem było Centrum Promocji Informatyki. Dyskutowano nad możliwościami wykorzystania map cyfrowych w planowaniu przestrzennym, ochronie środowiska oraz działalności służb komunalnych. Przybliżono także prawne aspekty standaryzacji danych przestrzennych.

9–13.09. W miejscowości Roksolany na Ukrainie odbyło się XVIII Ukraińsko-Polskie Seminarium Terenowe z cyklu Stratygraficzna Korelacja Lessów i Osadów Lodowcowych Ukrainy i Polski, dedykowane wybitnym badaczom lessów – prof. Wołodzyrowi Krokosowi i prof. Henrykowi Maruszczakowi. Spotkanie poświęcono osadom formacji lessowej północnego obrzeżenia Morza Czarnego. Na seminarium przedstawiono wyniki najnowszych badań dotyczących problemów paleogeograficznych i stratygraficznych plejstocenu tego obszaru. Organizatorami seminarium byli: Instytut Nauk Geologicznych Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przemysłowej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Instytut Geografii Uniwersytetu Gdańskiego, Instytut Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk, Komitet Badań Czwartorzędu Polskiej Akademii Nauk, Fakultet Geograficzny Narodowego Uniwersytetu im. I. Franko we Lwowie, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Geocentrum Polska oraz Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

10.09. W Ministerstwie Środowiska w Warszawie odbyła się konferencja prasowa „Gaz z łupków a ochrona środowiska”, podczas której podsekretarz stanu, główny geolog kraju Piotr Woźniak oraz generalny dyrektor ochrony środowiska Michał Kielsznia omówili założenia projektu „Ocena zagrożeń dla środowiska powodowanych procesem poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania niekonwencjonalnych złóż węglowodorów” oraz stan prowadzonych prac. Celem projektu jest identyfikacja potencjalnego ryzyka dotyczącego oddziaływania prac towarzyszących poszukiwaniu i eksploatacji gazu z formacji łupkowych na środowisko, jak również wskazanie optymalnych, z punktu widzenia przepisów prawa, uwarunkowań geologicznych i technologii prowadzenia prac rozpoznawczych oraz procedur zarządzania tym ryzykiem. W projekcie wyodrębnić można dwie fazy. Pierwsza obejmuje wykonanie prac badawczych w miejscach, gdzie operatorzy koncesji prowadzą proces inwestycyjny, i analiz laboratoryjnych oraz stworzenie kompleksowych raportów. W fazie drugiej opracowane zostaną szczegółowe wytyczne i katalogi dobrych praktyk w zakresie: wymogów, które muszą być spełnione przez podmioty ubiegające się o uzyskanie stosownych decyzji i pozwoleń, m.in. środowiskowych, na różnych etapach procesu inwestycyjnego; sporządzania raportów i ocen oddziaływania na środowisko; rekultywacji terenu na obszarach wydobywania gazu z łupków; sposobu prowadzenia monitoringu stanu środowiska oraz gospodarowania odpadami powstałymi w procesie poszukiwania, rozpoznawania i przyszłej eksploatacji gazu ze złóż niekonwencjonalnych. Monitorowaniem środowiskowym objęto dotychczas pięć obiektów, na których inwesto-

rzy prowadzą prace nad udostępnieniem gazu ze złóż niekonwencjonalnych. Projekt od początku 2012 r. nadzoruje Ministerstwo Środowiska, wspierane przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Wykonanie prac badawczych powierzono Państwowemu Instytutowi Geologicznemu – Państwowemu Instytutowi Badawczemu, Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechnice Gdańskiej i Głównemu Instytutowi Górnictwa. Zadanie jest finansowane w całości ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W konferencji wzięły udział również Monika Konieczńska i Małgorzata Woźnicka z PIG-PIB, które odpowiadały na pytania dziennikarzy.

10.09. W siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie odbyło się piąte spotkanie Forum Ekologia–Edukacja–Ekoinnowacje, podczas którego dyskutowano nad projektem „Strategii edukacji ekologicznej NFOŚiGW na lata 2013–2016 z perspektywą do 2020 r.” oraz proponowanymi zmianami programu priorytetowego „Edukacja ekologiczna”. W spotkaniu wzięło udział 65 osób, wśród nich przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Gospodarki, Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, izb gospodarczych, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, uczelni, organizacji pozarządowych i mediów. Treść projektu strategii edukacji ekologicznej NFOŚiGW na najbliższe lata wynika ze „Strategii działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2013–2016 z perspektywą do 2020 r.” i „Wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013–2016 z perspektywą do 2020 r.”. Propozycje tych zapisów powstały po przeprowadzeniu konsultacji z Ministerstwem Środowiska i wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska oraz na podstawie analizy aktualnej wysokości dofinansowywania działań związanych z edukacją ekologiczną ze środków NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Klucz do dyskusji stanowiły prezentacje dyrektora Departamentu Strategii, Edukacji i Rozwoju NFOŚiGW Doroty Comberskiej, na temat projektu „Strategii edukacji ekologicznej NFOŚiGW na lata 2013–2016 z perspektywą do 2020 r.”, oraz zastępcy dyrektora tego departamentu Katarzyny Siwkowskiej, dotycząca proponowanych zmian w programie finansowym NFOŚiGW „Edukacja ekologiczna”.

11–13.09. W Warszawie odbyło się VII Ogólnopolskie Sympozjum Geoinformatyczne pod hasłem „Geoinformatyka zintegrowanym narzędziem badań przestrzennych”. Poruszono zagadnienia dotyczące geoinformatyki (modele danych przestrzennych, modelowanie i analizy przestrzenne, infrastruktury geoinformacyjne), a także fotogrametrii, teledetekcji, kartografii, informacji przestrzennej i zastosowań geoinformatyki w naukach o Ziemi: geografii, geologii, geofizyce, hydrologii, górnictwie, ochronie środowiska itp. Do uczestnictwa w spotkaniu zaproszono pracowników nauki, praktyków, pracowników administracji, a także studentów i doktorantów. Organizatorami spotkania były Oddział Teledetekcji i Geoinformatyki Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Katedra Geoinformatyki i Teledetekcji Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Sympozja geoinformatyczne odbywają się od 2001 r. (co dwa lata).